

Bienále české lingvistiky

konané pod záštitou Jazykovědného sdružení České republiky

Vážené kolegyně, vážení kolegové,

rádi bychom Vám představili koncept *Bienále české lingvistiky* – nové široké platformy pro pravidelné setkávání lingvistů působících v Česku i zahraničních lingvistů s vazbami na české prostředí. Koncept vznikl během roku 2022 ve spolupráci s výborem Jazykovědného sdružení České republiky. Užitečné podněty vzešly také z dotazníkového šetření (léto 2022) od širší lingvistické komunity v Česku a okolních zemích.

Autoři konceptu

Radek Šimík a Jan Chromý

leden 2023

Motivace

Domníváme se, že česká lingvistická komunita dlouhodobě postrádá platformu pro pravidelné setkávání. Navrhujeme proto uspořádat bienální konferenci, jež bude určena především jazykovědcům působícím v České republice, avšak vítáni na ní budou i účastníci ze zahraničí. Věříme, že konference přispěje ke zvýšení povědomí o lingvistické práci v Česku, k navázání a posílení vazeb napříč pracovišti a konečně také k popularizaci lingvistiky jako vědního oboru.

Koncept

Bienále české lingvistiky má být konferencí lingvistickou v nejširším smyslu slova – otevřenou obecným lingvistům i lingvistům zaměřeným na konkrétní jazyky či jazykové rodiny, všem subdisciplínám (od fonetiky, lexikologie či syntaxe až po stylistiku, textovou analýzu či analýzu diskurzu) i interdisciplinárním přístupům (psycholingvistika, sociolingvistika, počítačová lingvistika, aplikovaná lingvistika, didaktika jazyka atd.), metodologickým přístupům (lingvistická typologie, korpusová, experimentální lingvistika atd.) či různým teoretickým a popisným konceptům (funkční generativní popis, konstrukční gramatika, generativní gramatika atd.). Na *Bienále* budou vítáni lingvisté všech generací a kariérních úrovní – od doktorandů a talentovaných studentů až po profesory. Rozhodující bude pouze kvalita příspěvků.

Na *Bienále* by mělo vystoupit několik zvaných plenárních přednášejících (z Česka i ze zahraničí) a jeho součástí by měla být i posterová sekce, jádrem však budou tematické panely, organizované členy české lingvistické komunity z kteréhokoliv akademického či vědeckého pracoviště v ČR (bez podmínky členství v Jazykovědném sdružení ČR). V tomto ohledu bychom rádi navázali na funkční model aplikovaný na evropské úrovni (*Annual Meetings of the Societas Linguistica Europaea*) či v Německu (*Jahrestagungen der Deutschen Gesellschaft für Sprachwissenschaft*). Mezi výhody tohoto modelu patří to, že příspěvky jsou přirozeně rozděleny podle aktuálních oblastí zájmu (panely však zůstávají dostupné pro všechny účastníky konference a lze mezi nimi přecházet), dále to, že organizátoři jednotlivých panelů získají účastníky (včetně těch zahraničních či těch, kteří by jinak o účasti na konferenci neuvažovali), ale také

to, že organizační břemeno velké konference je rozděleno mezi lokální organizátory (zajišťující infrastrukturu a plenární přednášející) a organizátory panelů (zajišťující jejich program).

Tematické panely

Zájemci o organizaci panelu v rámci Bienále zašlou své návrhy do data určeného lokálními organizátory (asi rok před konáním konference). Programový výbor, složený z lokálních organizátorů a členů nominovaných výborem Jazykovědného sdružení ČR, rozhodne na základě posudků členů vědeckého výboru o zařazení panelu na program *Bienále*.

Návrh panelu bude obsahovat název panelu, stručný popis, odhadovaný počet účastníků panelu či potenciální přednášející. Náklady na případné zvané přednášející by si organizátoři panelu museli zajistit sami.

Přednášky budou do panelů vybírány na základě recenzovaných anonymních abstraktů. Výběr bude z větší části v kompetenci organizátorů panelu, své slovo však bude mít i centrální programový, resp. vědecký výbor *Bienále*.

Panely budou probíhat striktně paralelně, tj. podle předem určeného časového plánu, aby bylo možné mezi jednotlivými panely přecházet. Během plenárních přednášek a posterové sekce panely probíhat nebudou.

Publikační výstupy

Případné publikační výstupy (sborníky, zvláštní vydání časopisů) by byly navázány na jednotlivé panely, nikoliv na konferenci jako celek. Jejich realizace by tak závisela na organizátorech a případně účastnících jednotlivých panelů. Vzhledem k tematické šíři konference se společný sborník jeví spíše jako neúčelný a prakticky těžko realizovatelný. Lze také předpokládat, že nemalá část prezentovaných příspěvků si najde svou publikační platformu v oborově etablovaných médiích. Primárním účelem *Bienále* je tak vzájemné setkávání a navazování profesních kontaktů.

Popularizace

Součástí kongresu by měl být popularizační panel otevřený veřejnosti a médiím. Panel může být tematický a může se zabývat jak aplikovanými tématy, tak i tématy vědeckými.

Místo konání

Bienále je koncipováno jako putovní. První ročník bychom rádi uspořádali na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy v září 2024, další ročníky by se měly konat na jiných akademických či vědeckých pracovištích v ČR.

Jednací jazyky

Jednacími jazyky budou čeština, slovenština či angličtina.

Poplatky

Výše konferenčního poplatku bude stanovena lokálními organizátory a bude záviset na finančních možnostech té které organizující instituce.

Vztah k existujícím pravidelným jazykovědným konferencím

Uvědomujeme si, že navržené *Bienále české lingvistiky* by nebylo jedinou pravidelnou jazykovědnou konferencí v Česku. Níže se stručně zamýšlíme nad vztahem *Bienále* s již etablovanými konferencemi.

Olomouc Linguistics Colloquium (Olinco)

Olinco je klasická jazykovědná konference s mezinárodním dosahem. Jako taková by v principu byla funkční v jakékoliv jiné zemi, než je Česko, s čímž souvisí i to, že *Olinco* má volný vztah ke konferenci v Budapešti (*Budapest Linguistics Conference*). Jejím jednacím jazykem je pouze angličtina.

I přes svůj primárně mezinárodní charakter je v současné době *Olinco* patrně největší českou jazykovědnou konferencí, jíž se účastní nemalá část české lingvistické komunity. Považujeme tedy za vhodné, aby se *Olinco* a *Bienále české lingvistiky* nekonaly v jednom kalendářním roce. *Olinco* se tradičně koná v lichém kalendářním roce (nadcházející ročník se uskuteční v červnu 2023), což otevírá možnost uspořádat první *Bienále české lingvistiky* v roce 2024.

Mezinárodní setkání mladých lingvistů

Mezinárodní setkání mladých lingvistů je pravidelná konference taktéž zaštitěná Jazykovědným sdružením ČR. Jedná se však o konferenci specificky pro mladé (zejm. doktorské) studenty. Oproti tomu *Bienále české lingvistiky* bude otevřeno všem a bude tak podporovat setkávání napříč generacemi, které považujeme za zásadní.

Linguistics Prague

Linguistics Prague (dříve *Lingvistika Praha*) je mezinárodní konference zaměřená (primárně) na mladší generaci. Koná se vždy v Praze a jejím jednacím jazykem je jen angličtina, v čemž se opět od plánovaného *Bienále* odlišuje.